

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΠΑΤΡΙΩΝ
ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ 3Α
ΤΗΛΕΦ. 582

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

Εκδιδόμενον τη επιμελείᾳ επιτροπῆς ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Ν. Χατζιδάκι, Κ. Γ. Ζηρίου καὶ Ι. Μ. Δαρβιέρη διευθύνοντος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΕΚΤΥΠΟΥΤΑΙ
ΕΙΣ 20,000
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Τὰ θύματα τοῦ πολέμου δὲν εἶναι οἱ πεσόντες κατ' αὐτὴν ἥρωες, οἱ διὰ τοῦ αἵματός των διπλασιάσαντες τὴν Ἑλλάδα καὶ διὰ τῆς θυσίας τῆς ζωῆς των χαρίσαντες τὴν ζωὴν τῆς ἐλευθερίας εἰς τόσους σκλαβωμένους ἀδελφοὺς.

Δὲν εἶναι θύματα οὗτοι, ἀλλ' ἐπιζήλοι ὑπάρξεις, ἀπολαμβάνουσαι μετὰ τῆς παγκοσμίου τιμῆς καὶ τὴν ἄπειρον χαράν, ἣν τοῖς προσπορίζει ἐκεῖ ἐπάνω ἢ ὑπερτάτη ἀπόλαυσις τῶν καρπῶν τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τοῦ ἡρωϊσμοῦ των.

Θύματα τοῦ πολέμου εἶναι οἱ ἐπιζήσαντες τοῦ πολέμου ἀνάπηροι, οἱ ἀπολέσαντες τὴν ἰκανότητα τῆς ἐργασίας καὶ μετ' ἴσου ἡρωϊσμοῦ κρύπτοντες τὰς βιοτικὰς αὐτῶν ἀνάγκας μεθ' ὅσου ἐδέχοντο εἰς τὰ στήθη των τὰς ἐχθρικὰς σφαίρας. Καὶ θύματα τοῦ πολέμου εἶναι πρὸ πάντων, οἱ γηραιοὶ γονεῖς, οἱ μέχρι τῆς προχθῆς τρώγοντες τὸν γλυκὺν ἄρτον, ὃν τοῖς ἀνταπέδιδεν ἡ νικη εὐγνωμοσύνη, αἱ δύσμοιροι χῆραι καὶ τὰ δυστυχημένα ὄρφανά, τὰ μὴ ἔχοντα ἀκόμη τὴν ἀντίληψιν τῆς τιμῆς, ἣν ἐκληρονόμησαν, ἐν δὲ μόνον αἰσθανόμενα τὴν ἐρήμωσιν καὶ ἐνίοτε τὴν πείναν.

Ἀλλ' ἀφοῦ ἡμεῖς οἱ ἄλλοι, οἱ ἐτερόφωτοι τῆς δόξης, σελαγιζόμεν μετὰ τὴν λάμψιν τῶν ἡρώων τοῦ πολέμου καὶ ὑπερηφάνως συμμετέχομεν τῶν τιμῶν, δι' ὧν ἐκεῖνοι κατηγγλάσαν τὸ Γένος ὀλόκληρον, ἀφοῦ καύχημα καὶ κόσημον ἡμῶν θεωροῦμεν τὴν διὰ τοῦ αἵματος αὐτῶν βαφτισμὸν μεγαλοπρεπῆ πορφύραν καὶ μετὰ συγκινήσεως φεῖσαν μεγαλοπρεπῆ πορφύραν καὶ μετὰ συγκινήσεως καὶ στοργῆς προφέρομεν τὰ ὀνόματά των ὡς νὰ ἦσαν ὄλων τέκνα καὶ ἀδελφοί, πῶς νὰ μὴ θεωρῶμεν ἐπίσης ἰδικόν μας τὸν ἀκρωτηριασμένον τοῦ ἀναπήρου τοῦ ἔχοντος μίαν χεῖρα μόνον καὶ προτιμῶντος ν' ἀποθάνῃ μᾶλλον παρά νὰ τείνῃ αὐτὴν εἰς ἐλεημοσύνην; Πῶς νὰ μὴ θεωρῶμεν ἰδικὴν μας τὴν πικρίαν τῶν λιμοκτονούντων ἕνεκα τῆς ἀπωλείας τοῦ τέκνου γονέων; Καὶ πῶς τὸν ἐνύχιον πόνον καὶ τὸ συγκρατούμενον παράπονον τῆς χήρας καὶ τῶν ὀρφανῶν νὰ μὴ μαντεύωμεν νὰ μὴ συναισθανώμεθα, νὰ μὴ προλαμβάνωμεν ὅχι διὰ τῶν περισσευόντων ἐκ τῆς τραπέζης ἡμῶν ψυχίων, ἀλλὰ καὶ διὰ θυσίων ἀκόμη, αἵτινες ὅσον καὶ ἂν ᾔθελον ὑποτεθῇ μεγάλαι οὐδέποτε θὰ ἔφθανον εἰς τὸ ὕψος ἐκείνων, ὥς οὗτοι ὑπέστησαν;

Τὰς ἀπαντήσεις εἰς τὰς σκέψεις καὶ τὰ ἐρωτήματα ταῦτα δύναται ἕκαστος νὰ δώσῃ ἀναλόγους πρὸς τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς καρδίας του. Ἡ Πατρίς τείνει τὴν χεῖρα.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ Γ'. Νηστειῶν

(Μάρκ. Β', 34—38, καὶ Θ' 1).

Κείμενον

Εἶπεν ὁ Κύριος· ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι· ὅς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὅς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν· τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπον εἰναι κερδύνην τῶν κόσμων ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ὅς γὰρ εἰς ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμούς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ 2 δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων· τῶν ἁγίων· καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ἡμῖν ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐκλυθῆναι ἐν δυνάμει.

Σημειώσεις.

1) Ἰδε καὶ ἔτος Β'. 20 7) βρίου ἀριθ. 28. 2). Ἐν τῇ δόξῃ ἡ Πατρὶς αὐτοῦ ὡς ἐπὶ τῇ δόξῃ τὴν ὅποιαν ἔχει ὁ Πατὴρ καὶ τὴν ὅποιαν θὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν κατὰ τὴν κρίσιν. 3) Μετὰ τῶν ἁγγέλων τῶν ἁγίων = ὁἱ τὰ λειτουργικὰ ταῦτα πνεύματα θὰ ἐκτελέσωσι τὰς ἀποφάσεις τοῦ Σωτῆρος καὶ Κριτοῦ.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

ΤΟ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟΝ ΑΞΙΩΜΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἐκ τῆς πρὸς Ἑβραίους κεφ. δ'. 14—ε'. 1

Ἀποδείξας ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τοὺς ἐν τῇ διασπορᾷ Ἑβραίους, τὴν ὑπερτάτην δόξαν τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν εἰς τὴν διδασκαλίαν καὶ ἐπαγγελίαν αὐτοῦ προσκόλλησιν συστήσας, ἥδη ἐν τῇ αὐρίον ἀναγινωσκόμενη περικοπῇ τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς ἐκθέτει τὰ περὶ τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἀξιώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν σχέσιν αὐτοῦ πρὸς τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων.

«Ἐχόντες Ἀρχιερεῖς μέγαν διεληλυθότα τοὺς οὐρανούς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας». Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ὁ Ἀπόστολος συνέστησεν ἐν τῇ προτέρᾳ περικοπῇ διὰ τῶν «διὰ τοῦτο δεῖ περισσώτερος ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκουσθεῖσι μὴ ποτε παρανοήσωμεν» ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἐπαγγελίαν τὴν διδομένην παρ' αὐτοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ὑπερτέρου ὄντος τῶν ἀγγέλων, τοῦτο πάλιν συνιστᾷ σχετίζων τὸ ὑπέρτερον τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ὡς ἀρχιερέως ἀπὸ τοῦ ἀρχιερέως παντὸς διαδόχου τοῦ Ἀαρὼν κατὰ τὴν διαδοχὴν τῆς ἀρχιερωσύνης ἐν τῇ φυλῇ τοῦ Λευί. Ἐχόντες τοῦτέστι Ἀρχιερεῖς, ὅστις, διήλθε καὶ αὐτοὺς τοὺς οὐρανούς καθίσας ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς, στερεωθῶμεν εἰς τὴν εἰς αὐτὸν ὁμολογίαν τῆς πίστεως.

«Οὐ γὰρ ἔχομεν Ἀρχιερεῖς μὴ δυνάμενον συμπαθεῖναι

ταὶς ἀσθενείας ἡμῶν πεπειραμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἀμαρτίας». Ἀρχιερεὺς καὶ δὴ μέγιστος Ἀρχιερεὺς λέγεται ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὡς προσεγγὼν αὐτὸς τὴν ἐξιλαστήριον θυσίαν γινόμενος ἕκαστος ἡμῶν καὶ θύμα. Ὡς τοιοῦτος ὅμως συμπαθεῖ ταὶς ἀσθενείας ἡμῶν διότι καὶ χάριν ἡμῶν αὐτὸς ἐβουλόθη.

«Προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρηγορίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον, καὶ χάριν εὐρωμεν εἰς εὐκαιρὸν βοήθειαν». Πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ, ἐξ οὗ πηγάζει χάρις, ἃς προσερχώμεθα λοιπὸν μετὰ θάρρους, ἵνα ἐκεῖθεν ἐλεηθῶμεν καὶ εὐρωμεν χάριν, ἥτις, εὐκαίρως λαμβανομένη, μεγάλη θὰ ᾖ βοήθεια ἡμῖν. Ἦδη σχετίζων τὴν ἀρχιερωσύνην τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὴν τῶν ἐξ ἀνθρώπων ἀρχιερέων λέγει, ὅτι πᾶς Ἀρχιερεὺς ἐκ τῆς φυλῆς Λευὶ λαμβάνων διαδοχικῶς ἀπὸ τοῦ Ἀρῶν τὴν ἀρχιερωσύνην καθίσταται τοιοῦτος, ἵνα προσφέρῃ θυσίαν ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν τῶν ἀνθρώπων· ἐπειδὴ ὅμως καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς οὗτος ὡς ἄνθρωπος εἶναι εὐόλισθος καὶ ἀδυνατεῖ νὰ ἀπαλλοτριωθῇ τελείως τῶν ἀμαρτιῶν, οὐφείλει νὰ προσφέρῃ θυσίαν καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. Ἀλλ' ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὢν «χωρὶς ἀμαρτίας» προσέφερε τὴν ἱλαστήριον θυσίαν χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀνάγκην νὰ προσφέρῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ. Τοιαύτη δὲ θυσία, ἣν προσέφερεν ὁ ἀναμάρτητος Ἀρχιερεὺς, ἐγένετο εὐπρόσδεκτος παρὰ τοῦ Πατρὸς καὶ ἤρε τὰς ἀμαρτίας τῶν ἀνθρώπων.

Τὰς σχέσεις ταύτας ποιεῖ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γράφων πρὸς Ἰουδαίους, ἵνα μὴ οἱ Ἰουδαῖοι, προσκεκολλημένοι ὄντες τῷ νόμῳ καὶ τῇ θρησκείᾳ τῶν πατέρων αὐτῶν, θεωρήσωσι τὸν Ἰησοῦν ὡς καταλύοντα εἰκὴ καὶ ἄνευ δικαιώματος τὴν Ἀρχιερωσύνην, ἥτις ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ ἐδόθη τῷ Ἀρῶν καὶ τοῖς διαδόχοις αὐτοῦ.

Οὕτω ἀποδεικνύει ὅτι οὐ μόνον δὲν καταλύει αὐτήν, ἀλλὰ καθίσταται καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ Ἰησοῦς Ἀρχιερεὺς οὐχὶ πρὸς δόξαν αὐτοῦ, ἀλλὰ τοῦ ἐξαποστείλαντος αὐτὸν πατρὸς, προορισθεὶς πρὸς τοῦτο πρὸ πάντων τῶν αἰώνων.

ΕΘΝΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

Ο ΖΑΧΑΡΙΑΣ

Διψῶν οἱ κάμποι γιὰ νερά
Καὶ τὰ βουνὰ γιὰ χιόνια,
Διψᾷ καὶ ὁ δόλιος Ζαχαρίας
Γιὰ τούρκικα κεφάλια

Ο ΣΠΕΙΡΩΝ ΦΑΥΛΑ ΘΕΡΙΖΕΙ ΚΑΚΑ

Β'.

Ὁ διατριβογράφος ἐξακολουθεῖ λέγων καὶ ἄλλα ψεύδη, οἷον «Κατὰ τὸ 1869 ὁ προειρημένος Βέρκοβιτς συνέλεξεν ἐπὶ τοῦ ὅρου τῆς Ῥωδοῦς μέγαν ἀριθμὸν δημοτικῶν ἑσμάτων, διὰ τῶν ὁποίων ἠγέρθη ἐπαναστάσις ἐν τῷ κόσμῳ τῶν ἐπιστημόνων, καὶ τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς δύο κύκλους, τὸν μὲν ἀναφερόμενον εἰς τὸν Ὀρφέα, τὸν δὲ εἰς τὸν Ἀλέξανδρον. Ὁ πρῶτος μάλιστα ἐφείλκε τὴν πρυσοχὴν τοῦ Βέρκοβιτς. Ἐν τούτοις δὴλ. παρίστατο θεὸς τις Ὀρφὲν κατέχων πᾶσας τὰς ιδιότητας τοῦ Ὀρφέως, καὶ ἐπομένως ἡ ταυτότης τοῦ Ὀρφὲν τῶν ἀμαρτιῶν καὶ τοῦ Ὀρφέως ἦτο προφανής. Πόσον ἰσχυρὸν ἐπιχείρημα θὰ προσέφερεν ἡ ἀνακάλυψις αὐτὴ ὑπὲρ τῆς Σλαβικῆς ὑποθέσεως, ἐὰν ἠδύνατο νὰ βεβαιωθῇ ὅτι οἱ Ἕλληνες παρέλαβον παρὰ τῶν Σλάβων τὸν περὶ τοῦ Ὀρφέως μῦθον! Ὁ Βέρκοβιτς δὲν ἐδίστασε νὰ συναγάγῃ τὸ συμπέρασμα τοῦτο, ἀλλ' ἦτο δύσκολον εἰς αὐτὸν νὰ πείσῃ τοὺς ἐν Εὐρώπῃ σοφοὺς. Τούτων ἄλλοι μὲν κατηγοροῦν τὸν Βέρκοβιτς ὅτι ἠπα-

τήθη ὑπὸ ἐπιτηδείων πλαστογράφων ἄλλοι δὲ ὑπώπτευον ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος κατεσκεύασε καθ' ὁλοκληρίαν τὰ ποιήματα ταῦτα. Σήμερον οὐδεὶς ἀμφιβάλλει περὶ τῆς γνησιότητος αὐτῶν...». Καὶ ὅμως ὅπως τὸν ἀντιτίθω, ὅτι δηλ. πάντες σήμερον εἶναι πεπεισμένοι ὅτι ὁ Βέρκοβιτς αὐτὸς οὗτος κατεσκεύασε καὶ μάλιστα ἐν Σέρραις τὰ περίφημα ταῦτα ἔσματα, διὰ τῶν ὁποίων ἤθελε νὰ σφετερισθῇ τὸν περὶ τοῦ Ὀρφέως μῦθον χάριν τῆς Βουλγαρικῆς ιδέας. Εἶναι δὲ καὶ ἄλλως γνωστὸν ὅτι καθόλου οἱ Βούλγαροι δὲν ὑπῆρξαν κατὰλληλοι εἰς παραγωγὴν ἀξίων λόγου δημοτικῶν ἑσμάτων, ὅπως λ. χ. οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Σέρβοι. Οἱ Βούλγαροι μόνον κομιτατζήδες ἠδυνήθησαν νὰ παραγάγουν.

Ἄλλος Βούλγαρος Ῥαχβόσκι καλούμενος ἐξέδωκε τῷ 1889 βιβλίον ἐν ᾧ ὑποστηρίζει τὰ ἐξῆς ψεύδη: 1) οἱ Βούλγαροι ἤλθον ἐκ τῶν Ἰνδιῶν 2) πάντοτε ἔζησαν ἐν ταῖς χώραις τὰς ὁποίας σήμερον κατέχουν 3) ἡ Βουλγαρικὴ γλῶσσα διαφέρει ὀλίγον τῆς ἀρχαίας Ἰνδικῆς καὶ τῆς ἀρχαίας Βακτριανῆς 4) τὸ Κυριλλικὸν ἀλφάβητον ἐξήχθη ἐκ τοῦ Βακτριανοῦ 5) ἡ Βουλγαρικὴ γλῶσσα εἶναι πλουσιωτέρα τῆς Ἑλληνικῆς 6) ἐν πάσῃ τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι δὲν διήρχετο οὐδεμία τοπωνυμία ἥτις νὰ μὴ εἶναι Βουλγαρικὴ 7) τὸ ἐν Δωδώνῃ μαντεῖον ἰδρύθη ὑπὸ Βουλγάρων κ.λ.π. Ἐπὶ τῆς βάσεως ταύτης οἱ Βούλγαροι ἐζητοῦν πανταχοῦ ἐπιστημονικὰ ἐπιχειρήματα καὶ καθιγῆται καὶ διδάσκαλοι ἀνεφανίσθησαν αἰῶνις ὡς φιλόλογοι καὶ ἀρχαιολόγοι. Οὗτος συνέλεγε Λατινικὰς ἢ Ἑλληνικὰς ἐπιγραφάς, ἐν αἷς ἐνόμιζεν ὅτι ἀνεύρισκε τὴν ἀπόδειξιν τῆς παρουσίας Σλάβων ἐν Θράκῃ ἐν χρόνοις πολὺ ἀρχαίοις. Ἄλλος ἐφυλλομέτρει τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς, ἵνα ἀνακαλύψῃ ἐν αὐτοῖς τοπωνυμίας, αἱ ὁποῖαι νὰ ἀναφέρονται εἰς τὰς περὶ τὸν Αἰμὸν χώρας καὶ τῶν ὁποίων αἱ ῥίζαι θὰ ἠδύναντο νὰ ἐμφανίζωσι συγγένειαν τινα πρὸς τὴν ἀρχαίαν Σλαβικὴν γλῶσσαν κτλ.

Ὡς βλέπετε, πανταχοῦ μὲν ἀλλαχοῦ οἱ λαοὶ ἐπιθυμοῦν νὰ ἀποκτήσουν διὰ τῆς παιδείας ἀληθὴ γνῶσιν τοῦ παρελθόντος ἑαυτῶν καὶ τοῦ ἄλλου πεπολιτισμένου κόσμου· οἱ δὲ Βούλγαροι διὰ τῆς παιδείας ἠθέλησαν οὐχὶ νὰ φωτίσωσι καὶ διδάξωσι τὸ ἔθνος αὐτῶν τὴν ἀλήθειαν περὶ τε ἑαυτῶν καὶ τῶν ἄλλων, παρ' ὧν ἄλλως τε τὸσαῦτα ἐδιδάχθησαν καὶ εὐηρηγήθησαν, ἀλλὰ νὰ κατακλέψωσι τὸ παρελθόν, τὰ κατορθώματα αὐτῶν καὶ σημειώσωσι ὅτι ἐποιοῦν ταῦτα, ἐπαυλαμβάνω, οὐχὶ ἄσχοιοι τινὲς ἀλλ' αὐτοὶ οἱ καθιγῆται καὶ οἱ λογιώτατοι τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ ὅτι κατέκλεπτον τοιοῦτοτρόπως οὐχὶ ἀσήμαντόν τι καὶ ἄγνωστον γεγονός, ἀλλ' αὐτὴν τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν, τὴν ὁποίαν γινώσκει σύμπας ὁ πολιτισμένος κόσμος! Ὡς φαίνεται, τοιοῦτους τινὰς ἀνθρώπους θὰ εἶχεν ὑπ' ὄψιν, ὁ παλαιὸς κωμικὸς, ὅταν εἶπε τὸν φοβερόν στίχον

Ὁ μεγίστη τῶν θεῶν τῶν οὐρῶν Ἀναΐδεια.

Ἀλλὰ διατὶ, θὰ ἐρωτήσῃ ἡμεῖς, ἡ ἐκστρατεία αὕτη ἐναντίον ἡμῶν; τί κακὸν ἐκάμαμεν ἡμεῖς εἰς τοὺς ἀνθρώπους τούτους; τοῦτο λέγει κατωτέρω ὁ διατριβογράφος. Οἱ Ἕλληνες, διατείνονται, πάντοτε ἀναιρεῖν οὐκ ἔβουλον τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, εἰς τὴν ὁποίαν περιελάμβανον καὶ τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Βουλγαρίαν ἐνεκα δὲ τούτου ἐβλεπον δυσχερῶς τὰς προόδους τοῦ Σλαβισμού. Ἐπὶ πολὺν χρόνον παρίοντες ὡς Ἕλληνες πάντας τοὺς πιστοὺς τῆς ὁρθοδόξου ἐκκλησίας. Ἐπιτήδειοι πολιτικοὶ οἱ Ἕλληνες κατὰρθεύσαν διὰ ὁρμητικῶν νὰ καταλάβωσι πᾶσας τὰς ἐπισκοπὰς ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ κράτει, κατέλιπον δὲ εἰς τοὺς Σλάβους μόνον ὑποδεστέρας θέσεις. Ἐπέβαλον τὴν γλῶσσάν των εἰς τὴν λειτουργίαν καὶ τὰ σχολεῖα, ἐξέβαλον δὲ τὴν Βουλγαρικὴν εἰς τὰς κόμας καὶ οὐδέποτε ἐλάλησαν πρὸς τοὺς Βουλγάρους περὶ τῆς ἱστορίας αὐτῶν τὰ δημοτικὰ τῶν Βουλγάρων

ἔσματα κατεδίωξαν καὶ πρὸς τούτοις κατέκαιον τὰ χειρόγραφα αὐτῶν, ὅτε τὰ εὗρισκον... Ταῦτα εἶναι τὰ ἐγκλήματα ἡμῶν! Πόσον ἀληθὴ εἶναι ταῦτα, θὰ ἴδωμεν εἰς τὸ προσεχές φύλλον τῶν «Πατρῶν».

ΑΠΟΣΠΑΣΘΕΙΣΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ο ΚΛΗΡΟΣ ΕΝ ΤΩ ΠΟΛΕΜῳ

Ὅταν ὁ κατακτητὴς εἰσῆλθε νικηφόρος εἰς τὴν βασιλίδα καὶ μητρόπολιν τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας, ἡ ἐν τῇ Ἀγίᾳ Σοφίᾳ θεία μυσταγωγία διεκόπη· ὁ ἱερεὺς ἠφανίσθη. Θὰ τελειώσῃ ἡ λειτουργία ἐκείνη; Θὰ τελειώσῃ κατερεῖτε, πιστεύετε, καὶ ἐλπίζετε. Ποῖος ὁμιλεῖ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον; Ἡ Ἐκκλησία. Καὶ δὲν ὁμιλεῖ μόνον ἐργάζεται. Ἐργάζεται οὐχὶ τὴν ἐργασίαν τοῦ τύπου καὶ τῆς μηχανῆς, ἀλλὰ τὸν μόχθον τὸν ζωντανόν, τὴν τεραστίαν καὶ πολυκλαδὴ ἐργασίαν τὴν ἔμφυχον, τὴν ἀέναντον κίνησιν τῶν σωμάτων καὶ τῶν ψυχῶν. Ἐργάζεται ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ λύχνου καὶ τῆς λαμπάδος, ἐργάζεται ὑπὸ τὸν ἥλιον. Μελετᾷ ὑπὸ τὸ μυστικὸν τῆς ἐθνικῆς κατακόμβης φῶς, ποδηγετᾷ ἐξοφρῶν ἐν τῇ φωτὶ τῆς ἡμέρας, προκινδυνεύουσα ἐνώπιον δεσποτῶν καὶ τυράννων, ἱκετεύουσα, διαμαρτυρομένη καὶ ἀπειλοῦσα. Λαμπρὰ ὑπὲρ τοῦ Γένους ἐκδραματίζουσα, καιομένη ἐνώπιον τῆς γλυκείας τῶν ἰδανικῶν του εἰκόνης, τηκομένη πρὸ τοῦ πυρός τοῦ ἐθνικοῦ βωμοῦ. Πόσας θυσίας προσήνεγκεν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τούτου ἡ Ἐκκλησία! Ὡς μαρτυρήσῃ περὶ τούτων ὁ χορὸς τῶν νεομαρτύρων κληρικῶν, ὧν ἄλλοι ἀπήγγονίσθησαν, ἄλλοι ἐρρίφθησαν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, ἄλλοι κατεκρεουργήθησαν, ἄλλοι ἐβασανίσθησαν, προσηλακίσθησαν, ἐταπεινώθησαν ἀλάλητα ὑπέστησαν δεινὰ. Ταῦτα οὐχὶ ἐν χρόνοις μόνον σκοτεινοῖς καὶ σποραδικῶς, ἀλλ' ἀπ' αὐτῆς τῆς ἡμέρας τῆς ἀποφράδος μέχρι τῆς χθὲς, μέχρι τοῦ μητροπολίτου τῶν Γρεβενῶν καὶ μέχρι τοῦ μητροπολίτου τοῦ Μελενίκου.

Ἀπετέλεσε λοιπὸν ὁ κληρὸς τὴν πολυβάσανον στρατίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, στρατίαν οὐχὶ διὰ λογγῶν καὶ πυρίτιδος ὀπλισμένην, καὶ ἐμπροσθεῖως συναγειρομένην τὴν ρομφαίαν τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ λόγου, ἀγνοοῦσαν τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀνάπαυσιν, διανύουσαν ζωὴν δινηνοῦς ἐκστρατείας, ζῶσαν βίον συνεχῶς μαρτυρίου, χείρονος μυρίου θανάτων. Τῆς στρατιᾶς ταύτης τὸ μέλαν ράσον, περὶ τοῦ ἐν τοῖς ἀγῶσι τῆς προσδοκίας καὶ καρτερίας, ἐπλάττει παρὰ τὴν κυανόλευκον καὶ τὰ λάβαρα καὶ πάντας τοὺς συναγεμωμένους τῆς ἐθνικῆς ἐξεγέρσεως.

Καὶ ἐπιθυρεῖ τὸ ράσον πρὸς τὸ ἀμπεχόνον: «Μάχου ὑπὲρ πίστεως καὶ Πατρίδος. Πολεμεῖς ὑπὲρ τῆς Μεγάλης Ἰδέας. Τὴν ἐνθυμεῖσαι. Σοὶ τὴν ἐδίδαξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, σοὶ τὴν ἐδίδαξα ἐν τῇ οἴκῳ. Σοὶ τὴν ἐνέπνευσα διὰ τῆς μητρὸς καὶ τῆς μάμης σου. Ὑπὲρ σου ἐπείνασα καὶ ἐδίψησα· χάριν σου ἐλοιδορήθην καὶ ἐβλασφημήθην ὑπὸ τῶν δυναστῶν καὶ τυράννων σου. «Ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς υπερβαλλόντως, ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως... ἐν δουλοπρίαις πολλῶν, ἐν κινδύνῳ ποταμῶν, ἐν κινδύνῳ λησῶν, ἐν κινδύνῳ ἐξ ἐθνῶν, ἐν κινδύνῳ ἐν πόλει, ἐν κινδύνῳ ἐν ἐρημίᾳ, ἐν κινδύνῳ ἐν θαλάσσῃ· ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλῶν, ἐν νηστεταῖς πολλῶν, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι...». Ὑπὲρ σου ἐβασανίσθην, ἐξωρύχθην τοὺς ὀφθαλμούς, ἐμαρτύρησα, ἀπήγγονίσθην, κατεκρεουργήθην· «καθ' ἡμέραν ἐβλασφημῶ ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἐξαπορηθῆναι με καὶ τοῦ ζῆν»...

Καὶ ἀπῆντησε τὸ ἀμπεχόνον πρὸς τὸ ράσον: «Δὲν ἐμπορεῖς νὰ φαντασθῇς πόση συγκίνησις με κατέχει, ὅταν σὲ

* Γρηγ. Παπαμιχαήλ.

βλέπω πλησίον μου ἐδῶ, ἐν τῇ πεδίῳ τῆς μάχης. Ὅταν σὲ βλέπω συναισθάνομαι περισσώτερον τὸ καθῆκόν μου. Τὸ γνωρίζω, τὸ βλέπω, ὅτι ὁ ἀγὼν μου ἔχει τὴν εὐλογίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς θρησκείας μου. Ἀρῶμαι ὀπίσω μου τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα μου, τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα μου, τοὺς ἀδελφούς μου καὶ τὴν οἰκίαν μου. Ὅταν σὲ βλέπω εἰς τὸ πλευρόν μου, εἶμαι περισσώτερον ἡσυχός· σὺ ἀντιπροσωπεύεις ἐδῶ πᾶν ἔτι μοὶ εἶνε προσφιλές. Ὅταν με προτρέπῃ ὁ στρατηγός, ἐνθουσιάζομαι· ὅταν με παροτρύνῃ ὁ λόγος ὁ ἰδικός σου, ὁ ἐνθουσιασμός ἐξαγιάζεται καὶ ὁρμῶ με περισσώτερον προθυμίαν εἰς τὸ καθῆκόν. Ποτὲ δὲν συνεκινήθην ἀπὸ τὴν ἱερωσύνην σου τόνον, ὅσον ἐδῶ, ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Πόσον ἀγίος εἶνε ὁ ναός, τὸν ὅπου στήνεις ἐδῶ! Ἀντὶ Ἀγίας Τραπέζης μεταχειρίζεσαι ἐκεῖνον τὸν ἀκατέργαστον λίθον· ἀντὶ Ἀγίας Προθέσεως μεταχειρίζεσαι τὸ παρρημιόνο ἐκεῖ βαρέλιον· ἀντὶ ἀργυροῦ θυμιατηρίου, τὴν κεραμίδα. Θόλος τοῦ ναοῦ μας ὁ οὐρανός, καὶ ψάλλται τὸ τάγμα ὁλόκληρον. Ἀρχίζεις καὶ ὁμιλεῖς, καὶ μᾶς καλεῖς εἰς τὴν Θεῖαν Μετάληψιν. Μᾶς λέγεις: «Παιδιά, ἐντὸς ὀλίγου ἀρχίζει ἡ μάχη· ὁ Θεὸς νὰ σᾶς προστατεύσῃ! Μάχεσθε ὑπὲρ τῆς ἀγίας μας πίστεως καὶ τῆς γλυκυτάτης πατρίδος μας· προσφέρετε τὴν ζωὴν σας εἰς θυσίαν ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν βασανισμένων ἀδελφῶν μας. Ἰδετε, τείνουν πρὸς σᾶς τοὺς βραχίονάς των· σᾶς ἀναμένουν ὡς θεοπέμπτους ἐλευθερωτὰς με δάκρυα χαρᾶς καὶ ἀνοιχτὰς ἀγκάλας. Κύριος φωτισμός σας καὶ σωτήρ σας, Κύριος ὑπερασπιστής τῆς ζωῆς σας! Πιθανὸν ἐν τῇ μάχῃ νὰ προσδεχθῇ ὁ Κύριος πολλοὺς ἐξ ὑμῶν. Ἡ Ἐκκλησία σᾶς παρέχει τὴν συγγνώμην τῆς καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ ὁ Θεός. Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε!..» Οἱ λόγοι σου μοῦ μακάρισον τὴν καρδίαν, μοῦ ἐμπνέουν αὐτοπεποίθησιν, μοῦ μεταδίδουν θάρρος, μοῦ ἐγγύνουν εἰς τὴν ψυχὴν ἀπαλώτατον παραμυθίας βάλαμον. Δὲν ἤμην τακτικός εἰς τὰ θρησκευτικὰ μου καθήκοντα· ἤμην μακρὰν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας· εἶχον πολλὰ ἔτη νὰ μεταλάβω. Οἱ οἰκεῖοί μου τὸ εἶχον πικρόν καὶ σιωπηλὸν παράπονον. Σὲ εὐχαριστῶ, διότι δὲν μνησικαχεῖς ἀνέλαβες νὰ με ἀκολουθήσῃς καὶ ἐδῶ ἀκόμη νὰ συμμερισθῇς τὰς κοπώσεις καὶ τοὺς κινδύνους μου, νὰ μοῦ ἐπουλώσῃς τὰς πληγὰς, νὰ μοῦ κλείσῃς τοὺς ὀφθαλμούς, ἐὰν ἀποθάνω. Μοῦ ἀναπληροῖς τὸ πᾶν εἰς τὸν κόσμον εἰς τὰ ἄγρια αὐτὰ πεδία τῆς φρίκης καὶ τῆς καταστροφῆς. Ὡς, πόσον εἶνε γλυκεῖα ἡ πίστις μας! Πόσον μακρόθυμος καὶ μητρικὴ εἶνε ἡ Ἐκκλησία μας! Νὰ ἐγνώριζες ποῖαν ἀξίαν ἔχεις δι' ἐμὲ εἰς αὐτὰς τὰς στιγμὰς! Εἴσαι ὅπως τὸ σωσίβιον διὰ τὸν ἐγκατελειμμένον καὶ κινδυνεύοντα ναυαγόν. Πλησιάζω νὰ μεταλάβω, καὶ δὲν εἰμπορῶ νὰ συγκρατήσω τὰ δάκρυά μου· τὰ δάκρυά μου στάζουν εἰς τὸ ποτήριόν σου τὸ ἅγιον, καὶ μετὰ τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ πίνω καὶ τὰ δάκρυα τῆς ἡσύχου πλέον ψυχῆς μου. Ρίπτω βλέμμα ἐπὶ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν· ὅλοι κλαίουν...»

Τὸν ψίθυρον διακόπτει ὁδὶς ἐκτραγέσσα μετὰ δαιμονιώδους πατάγου.

Σὲ καλεῖ ἡ Πατρίς.

— Ὁρμῶ, Χαῖρε, πατέρα!.. Ὑπὲρ πίστεως καὶ Πατρίδος!..

Καὶ εἰς τοὺς πολέμους ἐδρασαν ἐπαξίως τῆς κλήσεώς του ὁ κληρὸς συμμερισθεὶς μετὰ προθυμίας μὲν καὶ ἐγκαρτερήσεως πᾶσας τὰς κακουχίας τῆς ἐκστρατείας, μετ' ἀγαλλιᾶσεως δὲ καὶ ἐνθουσιασμοῦ πᾶσαν τὴν ἀπὸ τῶν θριάμβων χαράν. Τὰς θείας μυσταγωγίας ἐτέλουν οἱ ἱερεῖς ἐνώπιον τῶν στρατευμάτων ἐν ὑπαίθρῳ, ὡς Ἀγίαν Τραπέζαν χρησιμοποιοῦντες ἢ λίθους, ἢ κιβώτια πλήρη τροφίμων, ἢ βύτια.

Ὁλόκληρος ἡ στρατιὰ προσνύχето ἐν κατανύξει βαθείᾳ αὐτῶν ἀνωτάτων ἀξιοματικῶν μέχρι τῶν στρατιωτῶν. Κατὰ τὴν ἱερουργίαν οἱ ἱερεῖς ἀπέτεινον πρὸς τὸν στρατὸν κηρύγματα ἐμπνευσμένα καὶ ἐνθουσιώδη, διερμηνεύοντα τὴν σημασίαν τοῦ ἀγῶνος καὶ τὸν σκοπὸν, καὶ ἐνισχύοντα τοὺς αἰσθηματικοὺς καὶ πατριωτικοὺς καθήκοντος. Καὶ πᾶσαι μὲν αἱ ἱεροτελεστίαι, ὡς ἐκ τῶν εἰδικῶν συνηθῶν καὶ τῆς σκηνοθεσίας, ὑφ' ἧς ἐτελοῦντο, διεκρίνοντο διὰ τὴν ἰδιαιτέραν αὐτῶν ἐπιβολὴν καὶ δύναμιν, ἀλλ' ἐξιδιασμένην ποίησιν ἐνεῖχον αἱ λειτουργεῖαι τῶν Χριστουγέννων εἰς τὰς ὑπωρείας τοῦ ὅρου Λύτσια ὑπὸ τοὺς κρότους τῶν τηλεβόλων, τὰς διασταυρώσεις τῶν οὐρίδων καὶ τὰς ἀναμνήσεις τῆς κατ' ἐξοχὴν οἰκογενειακῆς ἐορτῆς. Κατὰ τὴν λειτουργίαν ταύτην ὅσοι μὲν τῶν πυροβολητῶν εὐρίσκοντο ἀπὸ πρῶτας παρὰ τὰ τηλεβόλα εἰς μάχην, ἀντικατεστάθησαν καὶ παρηκολούθησαν τὴν μυσταγωγίαν, ἐν τῇ τέλει τῆς ὁποίας καὶ μετέλαβον τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, μεθ' ἃ ἀμέσως μετέβησαν εἰς τὰς θέσεις τῶν ὅσοι δ' ἐστερήθησαν τῆς ἀκροάσεως τῆς θείας λειτουργίας, προσήλθον μετ' αὐτοῦ ἐν ἀξιώσει τῆς Μεταλήψεως, ἀφ' οὗ ἀνεγνώσθη πρότερον εἰς ἐπήκοον πάντων ἡ συγχωρητικὴ εὐχή. Ἀλλ' ὑπὸ παραπλησίας συνθήκας ἐτελέσθη ὁ Μέγας Ἀγιασμός κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Φώτων, μετὰ τὴν λειτουργίαν τῆς ὁποίας οἱ ἱερεῖς περιελθόντες ἡγίασαν τὰ Νοσοκομεία. Δὲν ἐστερήθησαν οἱ στρατιῶται καὶ τῆς ἐν στρατοπέδῳ ἀναμνήσεως τοῦ ἐθίμου τῆς Βασιλόπηγας. Ἐκ σημειωματαρίου ἱερέως ἀποσπῶ τὰ ἑξῆς: «Ἦκουον ἔξωθεν τῆς σκηνῆς μου ἐν Ἑμίν- Ἀγᾶ τοὺς στρατιώτας παραπονουμένους διὰ τὴν στέρησιν γλυκυσμάτων καὶ Βασιλόπηγας. Εὐθὺς λαβὼν κουραμάναν, τὴν ὁποίαν ἐφύλαττον διὰ τὴν ἱερουργίαν τῆς ἐορτῆς τοῦ ἁγίου Βασιλείου, τὴν ὁποίαν ὅμως ἐνεκα τοῦ βροχεροῦ καιροῦ δὲν ἐτέλεσα, καὶ ἐμπήξας εἰς αὐτὴν νόμισμα πεντηκοντάλεπτον, ἐξήλθον τῆς σκηνῆς καί, μετὰ μικρὴν προσλαλίαν πρὸς τοὺς στρατιώτας, ἀνέγνων τὴν ὠρισμένην ἀκολουθίαν. Κατατεμαχίσας ἔπειτα τὴν κουραμάναν διένειμα αὐτὴν εἰς τοὺς στρατιώτας, φειδύνας κατὰ τὸ ἐνὸν τὴν θλιψίαν των, ἐκ γλυκείας προσερχομένη ἀναμνήσεως...»

Ἐκτὸς τῆς διὰ τῆς διδασκαλίας ἐνθαρρύνσεως καὶ ἐνισχύσεως τοῦ στρατεύματος καὶ κατὰ τὰς ἱερουργίας καὶ κατὰ πᾶσαν περίστασιν εὐθετον, πολλάκις, προκινδυνεύοντες προφανεστάτα, παρείχον καὶ ἄλλας σημερινὰς καὶ πολυτίμους υπηρεσίας εἰς τὸν στρατὸν συχνάκις ἐν κρίσιμοις στιγμαῖς συγκινήσεων ὑπερτάτων ὤρων ἐν τοῖς πρώτοις εἰς τὴν γκαρμὴν τοῦ πυρός, ὅπως διὰ τοῦ παραδείγματος τῶν ἐμφυχώσωσι τὴν κατάκοπον στρατιάν. Ἀνεκδιήγητα μαρτύρια ὑφίσταντο διὰ τὴν ταφὴν τῶν νεκρῶν, ἰδίᾳ μετὰ μάχας μυριονέκρους. Ἐθαπτον καὶ αὐτοὺς τοὺς νεκροὺς τῶν Βουλγάρων. Κατὰ τὴν μάχην τοῦ Κιλκίς, μὴ ὑπάρχοντος εἰδικοῦ διὰ τὴν ταφὴν σώματος ἀνδρῶν, τῶν δὲ λοιπῶν πάντων διαρκῶς μαχομένων, μετέβαινον εἰς τὰ μουσουλμανικὰ χωρία καὶ ἐπέτασσον τοὺς χωρικοὺς πρὸς περισυλλογὴν τῶν πεσόντων ἐξ ἀκτίνος πολλῶν χιλιομέτρων, ἐκτιθέμενοι εἰς τὰς καυστικότητας τοῦ ἡλίου ἀκτίνας, εἰς τὴν δυσωδίαν τῶν νεκρῶν, ὡς ἐκ τοῦ καύσωνος ταχέως ἀποσυντιθεμένων, καὶ τὴν θερίζουσαν χολέραν. Πολλάκις ὡς ἐκ τῆς ἀργοπορίας ἢ ἀνεπαρκείας τῶν τραυματιοφορέων εἰς ἄμεσον περίθαλψιν τῶν πολυαριθμῶν τραυματιῶν, αὐτοὶ μετέφερον ἐπ' ὤμων τοὺς τετιμημένους τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ ἀγῶνος πρὸς τὰ χειρουργεῖα, διὰ τὰ διδάσκωσι καὶ φιλοτιμῶσι καὶ διὰ τοῦ παραδείγματος ἐμπνέωσι τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν τραυματιῶν εἰς τοὺς ἐκ τῆς ἀφαντάστου φρίκης τοῦ πολέμου ἀπαμβλυνομένους καὶ ἀπαθείς.

Ταυτοτρόπως ὁ λαὸς ἡμῶν, διακρίνων τὸν πρὸς τὸ ἔθνος ἀλλοτριῶν, ἐμπνεύματα τὴν πολυχρόνιον ἐθνικὴν διδασκαλίαν διὰ τὴν ματο, ἐστησεν ἐκ τῶν καὶ ἐν μέσῳ τῶν συμπαθῶν καὶ ἐν ἐργοῖς διδάσκων, προηγέτην καὶ πατέρα τοῖς πεδίοις τῶν μαχῶν τὸ μέγα ἔκγονο ὑπερνοστορίας τῆς Ἑλληνικῆς ἀεὶ κεφαλῆς ἀναμνήσεως καὶ αὐτοθυσίας ἀνεπίσημης καὶ τῶν ἀλλοτρίων ἰδεωδῶν καὶ ἐτίμας τὴν πρὸς τὴν ἑλπίαν ἐννομοσύνην τοῦ ἔθνους. Κομιστῆς καὶ εὐλογίας τῆς Ἑλληνικῆς, τῆς μητρικῆς καὶ μερίμνης καὶ τῆς θρησκευτικῆς παραμυθίας, καὶ τῆς τῶν πλμῶν τοῦ ἀνθρώπου τῶν Πένων, καὶ αὐτὸς εἰς τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν εὐγένειαν τῶν βω, εἴτε ἀνάγων, εἴτε ἀδύνατον τοὺς γενναίους.

ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Μία γνώμη καὶ ἑδομάδα.

Ἀφ' οὗ ἐννομοσύνην διὰ τοὺς πολιτικούς ἀνδρες τοὺς δὲ προσηλασμένους ὅπως καὶ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἄλλων τῶν ἀνθρώπων ἀντιπροσώπων τοὺς νὰ παρέχων ἑαυτοὺς ὡς ὑπόδειγμα εἰς τὸν λαόν καὶ ἐν τῇ ἀποστολῇ τῶν ἀνθρώπων ἀντιπροσώπων τοῦ καλῶς πολιτευομένου καὶ τοῦ καλοῦ.

Ἐλευθ. Κ. Βενιζέλος

ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Μ. Σ. Δρ. Ἰσοδ. ἡν. Κ. Χ. Μασσαλίου. Ν. Τ. 6 εζ αν Χρ. Π. Λάρνακα. Εὐστ. Κ. Μαργαρίτης. Σ. Π. Σμύρνη. Ἀπὸ τοῦ προγενοῦ φύλλου τῆς 17 ης ἔτος τῶν Πατρῶν. Γρ. Σπ. Κ. Ἰ. Κ. ἀλάμα. Διακοπὴ ἀποστολῆς ἔγινετο ἐν τῇ ἀναγκῇ τῆς ὑπὸ μερίας ἀλλ' οὐδὲποτε διακοπὴ ἐκδόσεως τὰ δώδεκα ἔτη, ἡ ἑποία κλείουν διὰ τοῦ σημερινοῦ φύλλου.

Μᾶσα ἀποστολὴ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν ἀνεπιδόνητον

Τῇ κ. Ἰωάν. Μ. Λαμβέρογι

Διευθυντῇ τῶν Πατρῶν

Ὁδὸς Νικητοῦ 3 Α

Εἰς Ἀθήνας

ΕΘΝΙΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ

ΕΠΙΤΑΞΕΙΣ ΦΡ. Χ. 50,000,000

Ἐξοφλητέον ἐν ἑξέτι 4 1/2 ἔτων, ἡγηγημένον ἐν πλεονασμῶν τοῦ Δανείου Ἐλέγχου

ΕΠΙ ΤΟΚΩ 6%

Ὁμολογίαὶ ἐκάστη ἐκ φράγκων Χρ. 100

Τοκομερίδιον ἐκ φ. 3, πληρωτέον τῇ 24 Ἰανουαρίου

καὶ 1 Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους.

Η ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΙΣΙ

Θέτει εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κοινῶς 40,000 ὁμολογίας ἀνωτέρω Δανείου

Εἰς τὴν τιμὴν τοῦ ΑΡΤΙΟΥ

Ἦτοι Δραχ. 100 πρὸς 6 1/2%

Αἱ ὁμολογίαὶ φέρουσι προσηρητημένον τὸ τοκομερίδιον τῇ 1η Ἰουλίου 1914 ἀνήκει δὲ εἰς τὸν ἑαυτῶν τῆς ἀγορᾶς.

Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δύνανται νὰ ἀποταθῶσι εἰς τῆς Τραπεζῆς ἢ καὶ ἐν ἑαυτῶν.

κατὰ τόπους Ἀνταποκριτὰς τῆς Τραπεζῆς ἢ καὶ ἐν ἑαυτῶν.

Θεῖας εἰς τὴν Λατικὴν Τράπεζαν.